

Stjornukríggi í Dómhúsinum

Skattafyrirminurinn er goður og freistandi.

Men það eru ekki bara fyrirminur, ein hefur sum partsreiðari.

Það kann gerast ein dýr roynd at vilja eiga skip.

Hetta hefur mangur feroyingur sannað.

Til dæmis teir 24 partsreiðararnir, sum áttu farmaskipið Star Sea.

Ein dagin í 1982 fingur teir eina rokning frá P/f Star Shipping.

Hon var ekki litil: 3,46 mill. kr.!

Hetta vóru pengar, P/f Star Shipping hevði lagt út fyri P/r Star I.

18 partsreiðarar rindaðu sín i art.

Hinir seks noktaðu.

P/f Star Shipping stevndi eftir pengunum, tilsamans 735.108 kr., og 8% í rentu.

P/f Star Shipping vann í Føroya rætti.

Teir seks partsreiðararnir avgjördu at royna málið í Landsrættinum.

Har bleiv tað viðgjørt týsdagin og er nú tikið upp til dóm.

Gekk illa

P/r Star I verð stovnað í november 1975 og keypt skip úr Danmark fyri 4,15 mill. kr.

Skipið fekk navnið Star Sea, og P/r Star (seinni kom Shipping afturat navninum) við nevndarformanninum Páll Poulson virkaði sum reiðari.

Fyrsta árið, 1976, gav Star Sea 150.000 kr. í avlopi fyri avskrivningar.

Men so fór at ganga hin vegin. Í 1977 var hall, goðar 200.000 kr., og fyri hvørt ár gjørdist hallið størri.

Fleiri óhapp raktu Star Sea. Eina ferð kom eldur í lastina. Eina ferð fór ein hjálpimotorur. Og eina ferð sigldi skipið á Nólsoyanna.

Í 1982 bleiv so Star Sea seld aftur av landinum, fyri 3,4 mill. kr.

Oddamenninir í P/f Star Shipping siga, at felagið noyddist at taka lán fyri at leggja út fyri P/r Star I.

Skipið skuldi loysast undan øllum skuldbindingum, aðrenn tað bleiv selt.

Sera misnøgdur

Teir seks partsreiðararnir, sum tóku seg saman móti P/f Star Shipping, eru sera misnøgdur við leiklutin hjá felagnum í rakstrinum av Star Sea.

Fleiri skuldbindingar móti stjórnum í partafelagnum vóru at hoyra í Dómhúsinum.

Spurnartekin vóru sett við roknskapirnar, sum sakførarin hjá teimum noyddist at viðganga, at hann kundi ikki prógva, at nakað er skeivt í grannskoðaðu roknskapunum.

Tað kom eisini fram á landsrættarfundinum, at P/f Star Shipping lá leingi við pengum hjá Gjaldstovuni.

Hetta var skattur frá útlendskum sjómönnum, sum sigldu við Star Sea.

Tað vardi so leingi við

hesum pengum, goðar 100.000 kr., at grannskoðarin hjá felagnum gjørdi vart við tað.

Til enn

P/r Star I er til enn. Og í summar vórðu roknskapirnir fyri 1983 og 1984 lagdir fram á aðalfundi.

Í hvussu so er tveir partsreiðarar mótmæltu og sögdu roknskapirnar vera falskar. Hetta fingur teir ført í gerðabókina.

Í Landsrættinum týsdagin kravdi sakførarin hjá teimum seks partsreiðarunum, Trygvi Jacobsen, teir frikendrar.

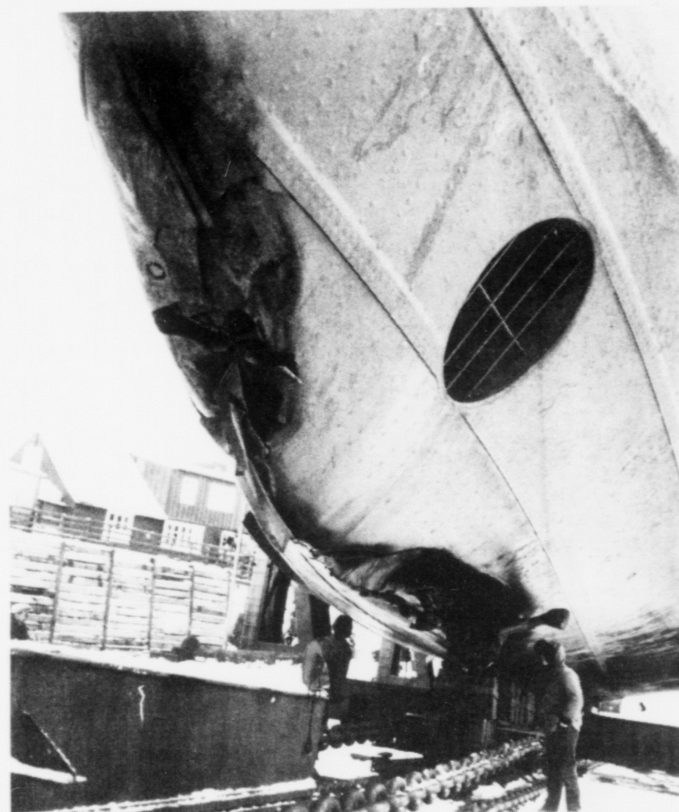
Av tí hann ongi prógva hevði, kundi hann bert siga, at vissir skeivleikar hava verið í rakstrinum av Star Sea. Í dómssviðgerðini, sum bert vardi nakrar fáar minuttir, segði hann, at partsreiðararnir vildu hava dóm fyri, at teir skulu gjalda tær 735.000.

Sakførarin hjá P/f Star Shipping, Dánjal Magnussen, kravdi dómin hjá Føroya rætti staðfestan.

Og tað verður hann helst, soleiðis sum rættarfundurin gekk.

Teir seks partsreiðararnir skulu gjalda frá 40.800 kr. uppí 163.100 kr. hvør umframt sakarmálskostnað hjá P/f Star Shipping, sum í Føroya rætti var úr 3.000 uppí 6.000 kr., tilsamans 30.000 kr.

hd

Ólavur Halgi fekk stóran skaða, tá hann sigldi á Hælin. Óhappið hendi kl. 18.03 ella 18.04. Yvirstýrimaðurin skuldi avloysa fyrsta stýrimann kl. 18.00, men var ikki komin á brúna, tá tað stoytti. Tað varð tí fyrsti stýrimaður, sum misti starvið. Hann var, tá óhappið hendi, afturi í bestikkruinum og sendi ein sonevndan Obs til Marinustøðina.

Dekkarin var beint aðrenn komin á brúna og hevði ikki vant seg við ljósið. Hann hugdi á annan radaran, men hesin var sløktur. Hin radarin segðist vera í ólagi. Dekkarin helt fast við, at hann onki sá, tá hann hugdi út. Hann hevði ikki fingið at vita, hvørja kós teir høvdu.

Uppsøgnin var ikki í lagi

— Talan er um misbrot, men ikki so stórt, at heimild var til uppsøgn sambært grein 33 í sjómanslógini, sigur Eystari Landsrættur, sum hefur domt í sakarmálinum millum fyrrverandi dekkara á Ólavi Halga og V&B

Noyðast at bíða eftir friðingarnevndini

Friðingarnevndin í Eysturoynni fer ikki fyrr enn í fyrsta lagi um tvær vikur at viðgera ætlaðu byggingina hjá IRF á Hagaleiti.

Nevndin hefur ikki fingið málið enn og sýslumaðurin, Frimodt Poulsen, sum er formaður í nevndini, er uttanlands og kemur ikki aftur fyrr enn hálfan november.

IRF er nú komið enn eitt stig nærri at kunna seta spakan í á Hagaleiti. Landsstýrið samtykti í síðstu viku at geva bygðarráðnum í Leirvík loyvi

til at broyta býarplanin fyri kommununa. Tað vil siga, at ætlaða byggið skuldi brennistøðina, sum í løtuni er lagt út til landbúnað, kann gerast til iðnaðarøki.

IRF hefur fingið fyrils byggið loyvi á Hagaleiti, men bygðarráðið fer at geva endaligt loyvi, verður friðingarnevndin ikki móti byggingini.

Kann arbeiðið byrja fyrst í 1986, verður klárt at brenna fyrst í 1988.

hd

Brennistøðin skal byggjast tveir kilometrar frá bygðini

Framdi misbrot

Landsrætturin gav tó ikki dekkaranum so fullkomiliga viðhald, sum hann fekk í Føroya rætti.

Í viðmerkingunum til dómin sigur Landsrætturin, at dekkarin gjørdi seg sekan í einum misbroti, tá hann ikki varnaðist, hvørjari stöðu skipið var í, og varskögvaði stýrimannin. Men misbrotið er ikki so grovt, at tað eigur at hava við sær uppsøgn sambært sjómanslógini, sigur Eystari Landsrættur.

Var á vakt

Dekkarin hevði vakt á brúnni saman við fyrsta stýrimanni, tá óhappið hendi. Bæði blivu koyrdir

í land triggjar dagar seinni. Dekkarin goðtók ikki, at hann fekk skulðina fyri óhappið og fór til sakførara. V&B jattaði seinni at gjalda honum løn fyri april og mai, men grundgevingin fyri uppsøgnini bleiv ikki tikið aftur. Dekkarin avgjörði tí at fáa rættin at reinsa seg undan skuldbindingini um »misrøkt í tænastuni«, sum færdi til, at Ólavur Halgi fór á land á Hesti 18/1 1983.

Tá hann vann í Føroya rætti, skeiv V&B málið inn fyri Landsrættin.

hd